

Oekraïne heeft niks met Europese waarden

05 oktober 2017, 03:00

Gabor Landman • directeur van de Stichting European Language Rights

Oekraïne laat keer op keer zien dat ze niks heeft met belangrijke Europese vrijheden, zoals de vrijheid je eigen taal te spreken.

Vorige maand is het associatieverdrag van de Europese Unie met Oekraïne in werking gegaan, ondanks de tegenstem van 61 procent van de Nederlandse kiezers op 6 april 2016.

Het Verdrag van Maastricht (1992) legde de beginselen vast voor een verregaande Europese integratie. Naar aanleiding van het etnisch ehech van Joegoslavië kwam in 1995 het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden tot stand. Dat is een juridisch fundament voor etnische stabiliteit en vrede, waarin het vrije gebruik van nationale minderheidstalen wordt gewaarborgd.

Ratificatie van dit verdrag door de voormalige Sovjet-satellietstaten was een keiharde toelatingseis. Deze rechten worden in de oorspronkelijke EU-landen voorbeeldig nageleefd. Voorbeelden zijn het Welsh in Groot-Brittannië, de Friese taal in Nederland en het Duits in België en Italië.

In Oekraïne was de eerste handeling van het parlement na de Maidan-revolutie van 2014, het beperken van de taalrechten van etnische Russen, Roemenen en Hongaren. Daarom heb ik campagne gevoerd voor een nee-stem bij het raadgevend referendum inzake het associatieverdrag met Oekraïne. Europese integratie is onmogelijk als de Europese Unie haar eigen kernwaarden en kernidentiteit niet kan waarmaken en het naleven van Europese verdragen niet kan afdwingen. De Europese Unie is zelf ook meertalig. Als de Europese Unie niet in staat is nationale minderheden te beschermen, is haar bestaansrecht moreel niet te verdedigen.

Slechts vier dagen na de inwerkingtreding van het associatieverdrag, was de eerste handeling van het Oekraïense parlement het aannemen van een onderwijswet, die middelbaar en hoger onderwijs in andere talen dan het Oekraïens verbiedt. Ondanks fel protest van alle Europese buurlanden van Oekraïne heeft president Porosjenko deze wet op 25 september ondertekend. Hierdoor zullen niet alleen alle Russischtalige instellingen voor hoger onderwijs, maar ook honderd Hongaarse, honderdtwintig Roemeense en vijf Poolse scholen moeten sluiten.

Deze geplande etnische zuivering is een schande voor de Europese Unie. Oekraïne heeft hiermee wéér bewezen dat het niet alleen lak heeft aan Europese kernwaarden van vrijheid en meertaligheid, maar ook het door haar geratificeerde Verdrag van Straatsburg en het Europese Charta van regionale talen aan zijn laars lapt. De Europese integratie van Oekraïne is daarom een doodlopende weg. <

